

Te Pipiwharauroa, He Kupu Whakamarama.

Nama 18.

GISBORNE.

Akuhata 1899.

HE POHIRI.

"Haere mai ra e te Pipiwharauroa, haere mai me tou take! Naumai ki tenei marae hou, hei atawhaitanga, hei mau kinotanga ma te tangata." E te iwi he pohiri atu tenei i te manu ohooho nei, no te mea ko Turanga he tauranga mona inaiane. Kua tukua mai ta tatou pepa ki Te Raukahikatea nei ta ai. He nui rawa atu to matou koa, me to matou whakawhetai kia Rev. Hapata Wiremu mo tana whakaetanga mana e ta ta tatou pepa ki tana perehi. Ka tino pai rawa atu te taanga inaiane, ka mutu hoki te hehe i te pakelia. Ta matou tumanako inaiane ko ta tatou taonga kia tipu, kia nui haere. Ko te mea hoki e tetere ai, e kaha ai ta tatou manu ki te rere haere, ma te kaha tonu o te iwi ki te whhangai. I tenei tau he mea mahi tuara noa iho ta tatou pepa. I te aha? I te nui o te raruraru ki nga etita. Ehara tenei i ta matou mahi tuturu, tera ke atu ano a matou mahi; ko tenei he mea whakamomori. Kaua koutou e riri mai i te korenga e rite o te pepa ki ta koutou i hiahia ai; whakaerohia o matou taumahatanga. E tumanako ana ano matou kia maha ngā wharangi, kia rua hoki ngā putanga i te marama; kia eke katoa ngā korero mo te wairua, mo te tinana, mo te hinengaro, tae noa ki te whenua. E kore e taea ki te kore koutou e hihiko nmai ki te awhina. Kei pohehe koutou inā homai i a koutou hereni, e homai ana hei painga mo matou, kahore, engari mo koutou ano, ara hei utu i ta koutou pepa. Kore rawa tetahi pene kotahi e puta mai ana ki nga etita, heoi ano kia matou ko te mauiui, ko te hoha, ko te taumutia e te tangata. Otira e te iwi e kaha ana ta koutou manaaki i a Te Pipi. Kua whakamotuhaketia e matou he tangata hei ta i tatou pepa, a kua whakaritea he oranga mona. Na tenei kia mohio mai koutou e utu ana matou mona, mo te perehi, mo nga pepa, mo nga pane kuini. Kei pohehe koutou i te mea kua tae mai nei ki te pua Kahikatea e nui ana te kakano, kahore,

ko te rankahikatea anake ehara i te huakahikatea. Kia matau.

I roa ai te putanga o tenei nama na te hikitanga mai i Whakatu ki konei. Hei muri atu i tenei ka rite tonu te puta. Kaati nga kupu, Tena koutou e te iwi. Whakaerohia te wairua, te tinana, te hinengaro, me te whenua.

ETAHI TAMARIKI MAORI.

(He apiti mo te Nama 12.)

Ko etahi tamariki o Te Aute kei te karaka i roto i ngā tari pakēha, ko Walter Grainey i te toa rino o Tati i Poneke, ko Lionel Williams iramutu o Timi Kara, i te Whare-whakawa i Turanga; ko Tiwana Turi, i te tari roia i Turanga. Ko Erueti Rangiuia he kai whakaako ki te waiafa me te whakatangitangi piana i te taone o Kihipane. Ko Rawiri Tione he heramana kei runga i a te S. S. Kapu. E mea ana ia ki te ako mo te turanga o te mete. Ko Tame Erihana o Poneke te Maori tuatahi ki te tu hei roia. Ko James he tino tecra kei te tatahi toa nui i Pamera. Ko Retimana Porau-mati no Te Arawa he karaka no te Hupirimi Kooti i Akarana. Ko Hone Heke anake, ki taku whakaaro, te taitamariki Maori kua uru ki te Paremete. I Tipene ia e kura ana i tona itinga. Ki taku titiro no Tipene te nuinga o nga tamariki kua whiwhi ki ngā mahi ringa a te pakēha, no Te Aute ki nga mahi nunui. Engari kia whakaaro tatou ko etahi tamariki o Tipene i whakatutukiria to ratou kuranga ki Te Aute.

Taihoa ra pea ko tetahi apiti ano. Kei te pikti te matauranga o te Maori, apopo te kitea ai. Ka hoki ake ano taku kupu ki aku hoa kaore nei nga ingoa i tulia. Ehara i te whakabawea i kore ai engari na te waka pakupaku. Ahakoa kaore a koutou malbi pai e kitea e te tangata, engari ra kei te kitea e to tatou Mata i te rangi; Mana tatou e atawhai e whakakaha.